

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke: Vest-Agder.

Tilleggsspørsmål nr. til nr. 36

Herad: Tvedestra

Emne: Helsing, fakter og åtferd. Bygdelag: Fjorebygda

Oppskr. av: Olaf Hagen. Gard: Hagen

(adresse): Grovane. G.nr. 14 Br.nr. 2

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Eia røynsle, når ikke særskilt er anført.

SVAR

1-2. De personer jeg har vært uelig til har ikke høvert gi noen opplysninger om det som er nevnt. De har i det hele ikke hatt noen kjennskap til noe slikt i bygda. Det er ukjent også for meg.

3. Jo, så seier som i min barnsdomstid laget ungdommen atskellig skøy til jule, nakt til 2. juledag. Det ble kalt "å vinne Stefan".

Bant utgangsdrøene, satte store vedkubber utfor dørene, handkjerre på baket, bytta hester. Tekta pipene, bant sekker utfor vinduene for å holde dapplyset ute om morgenen.

På Tvedestra boka de omkr. 1892 en diger tørestit (tyri-) og slapp ned i brønnen. Og på flaggblaya, helt til kapp, hang sagbukke (-krakk) og sag. Og ellers var det nok så alminnelig å løyse tuskapen.

4. Det ble sett på som en stor skam å gå ut på besøk 1. juledag. Men noe spesielt navn på den som trosset denne regelen har jeg ikke hørt.

5. Vet ikke å ha hørt noe spesielt i slike høve.

6. Hverken jeg selv eller de jeg har veidt meg til har noe svar å gi på dette.

Men selv om det kanskje er litt utafør emnet, vil jeg nevne hva Karen Eglandrå (f. 1882) sa for et par dager siden: „Dersom det skjedde noe bestemt med hesten i staller juledagen” - men hun visste ikke, husket ikke, hva det bestod i - „så skulle hesten komme til å trekke lik”.